

Hamrník (dříve Hamerník)

Hamr je – stručně a laicky řečeno – kovářna na vodní pohon. Vodní pohon byl velkým pomocníkem při namáhavé kovářské práci. Dubový buchar (**kobyla**), jímž hamerníci opracovávali železné výkovky, vážil běžně kolem 150 až 300 kilogramů a dokázal kovat rychlostí až 150 úderů za minutu.

Vybavení hamru bylo stejné jako u kovářny – výheň, měchy, kovářiny, svěráky, kladiva, sekáče, útky, zápustky, kleště, ale navíc zejména vodou poháněné buchary. Podle systému pohonu se dělily na chvostové (švanchamry) a bočně nadhazované. V obou případech se jednalo o velké kladivo (180 až 300kg) upevněné na dřevěné páce. U chvostového hamru byla páka opřena uprostřed a zadní konec páky byl stlačován dolů kolíky usazenými v otáčející se hřídeli vodního kola. Tím došlo ke zdvižení kladiva. Dalším otáčením se kolík z páky vysmekl a kladivo dopadlo vlastní vahou dolů. Jeho dráha nebyla přímková, ale do oblouku. To však vzhledem k přesnosti práce, kterou vykonávalo, nebylo důležité. Počet úderů byl typicky 120 až 150 za minutu. Činnost stroje se zastavovala tak, že se páka po zdvižení zajistila v horní poloze, vodní kolo se otáčelo dál a pohánělo například měchy výhně nebo brus. Bočně nadhazovaný hamr je stejný, jen hřídel vodního kola je rovnoběžný s pákou kladiva. Páka je upevněná až na druhém konci. Kolíky ji zdvíhají z boční strany asi v polovině páky, směrem nahoru.

Hamerník je pracovník pracující na hamru. Původně se jim říkávalo lesní kováři. Kočovali po kraji a celé zařízení sebou vozili na vozíku. Když se trochu rozmohli, koupili si koně, aby náklad nemuseli tlačit sami. Všude tam, kde našli větší zásobu starého železa, se načas usadili. Daleko od obydlených sídel (aby se vesničané nemuseli obávat požáru) založili mlíže, vyrobili si dřevěné uhlí. Pak postavili primitivní výheň tak, že vyhloubili v zemi jámu a postavili k ní kožený měch. Při práci museli klečat.

V kovárnách zdejších hamrů se hamerníci zabývali zejména výrobou drobných železných nástrojů a náčiní. Jednalo se především o pluhy pro místní zemědělce a dále kladiva, sekery a lopaty.

Když šly jejich výrobky na odbyt, přesunuli se k potoku a postavili vodní kolo na pohon bucharů a měchů. Velmi úspěšným artiklem byly řetízky na uvazování dobytka, které se daly vyrábět z úplného šrotu a byly pro

Kasárna Hamrníky

(Mariánské Lázně)

Pohraniční průzkumné útvary zvláštního určení a jednotky REB měly několik významných posádek a odloučených pracovišť ([Zbiroh](#), Mariánské Lázně, [Klenčí pod Čerchovem](#), Litoměřice, Kolín, Unhošť-Čeperka, Bechyně nad Lužnicí, Kladno, Stříbro, Horažďovice, Český Krumlov, Havlíčkův Brod, Písek-Krašovice). Na některé z nich při popisu jiných kapitol již došlo, takže nyní je řada na Mariánských Lázních, kasárnách Hamrníky.

Vzniklo opravdu jméno dané oblasti podle vodního hamru? Pojdme se trochu podívat do historie Hamrníků...

Hamry se stavěly blízko hutí a v nich vyrobené železo zpracovávaly. Byly to vlastně velké strojní kovářny. Bez jejich pomoci by naši předkové nedokázali získat technicky upotřebitelné kujné železo. Najdeme podobné zařízení v blízkosti Mariánských lázní?

Hamrnický zámeček

Starší než Mariánské Lázně a než Hamrníky je Hamrnický zámeček. V roce 1706 zanesl obrovský požár kynžvartských lesů oheň až do Hamerského dvora, který lehl popelem. V letech 1706–1708 byly Hamerského přerušeny stavební práce v klášteře Teplá a stavitel a dělníci byli použiti k stavbě nového dvora. Projekt stavby připravil Christoph Dientzenhopher. Zde koncipoval monumentální obdélníkovou stavbu hospodářského dvora a do jeho jihovýchodního rohu zasadil čtyřhran podivuhodného zámečku (Schlüssel). V Hamrníkách je proto nutno rozeznávat "zámeček" a "hospodářský dvůr". Hlavní fronta zámečku s třemi okny je stavebně zdobena dvěma nikami vedle vjezdu do dvora. Prostory v přízemí v patře jsou klenuté a na nástropních plochách v horních prostorách bývaly obrazy. Později byly přetřeny bílou barvou. Do jižního křídla dvora byla umístěna zámecká kaple s věžičkou. Kaple zmizela, ale věžička je dosud zachována. Také v kapli byla fresková výzdoba, která byla později přebílena. Stavba dostala honosný název "Villa Hammerhoviana". Stavbyvedoucím byl Wolfgang Braunbock.

vesničany obrovským pokrokem.

Teprve v pozdější době, když kočovné hamernictví zastavil Karel IV svým restriktem, začali se hamerníci u vodních toků usazovat natrvalo. Vznikaly tak první kamenné dílny vyrábějící ve velkém polotovary pro vesnické (ručně pracující) kováře.

*Na malých hamrech pracoval **hamernický mistr** (někdy současně i majitel hamru) s najímanými dělníky. Hamernický učeň se najímal na tři roky.*

*Ve Francii už v roce 1116 přeměnili kartuziáni vodní mlýn na hamr, kterému se říkalo "**samokov**". Postupně se používání vodních kol u hamrů rozšířilo. Nejstarší známá písemná zmínka o hamru v Čechách pochází z roku 1350, kdy král a císař Karel IV. udělil tepelskému klášteru právo provozovat hamr v Hroznětíně na Karlovarsku. V jednom dobovém popisu se mimo jiné píše: "**Hamry nebo jinak samokovy bývala velká kladiva či kobyly, jimiž se na kovadlinách bušily kovy v šíny a štáfy a které se v pohybování přiváděly vodním kolem.**"*

V roce 1710 určil opat novou stavbu k zotavení konventuálů při tzv. májové kúře (*cura majalis*), při níž se také popíjely léčivé úšovické kyselky. Ale i v zámečku se léčilo. V přízemí byly koupelny a minerální voda se sem vozila v sudech od pramenů. Tepelský opat Jeronym Ambrož v roce 1749 zamýšlel dovést vodu do koupelen dřevěným potrubím z lesa od Ferdinandova pramene a přeměnit zámeček v lázně, jak mu radil doktor Springsfeld. K realizaci však nedošlo. Májová kúra se opakovala každoročně až do roku 1790.

V období 1790–1807 sloužil zámeček obci Úšovice jako dočasná fara, v dalších letech pak lázeňským hostům – ponejprv k ubytování, brzy pak jako výletní místo s nabízeným občerstvením.

Hamerský dvůr

Co zde bylo před zámečkem? Ještě starší je Hamerský dvůr (*Hammerhof*). Majetkem kláštera v Teplé se stal už v roce 1626, ale tepelské anály uvádějí, že Hamerský dvůr koupil tepelský opat Raymund Wilfert I. (opatem 1658–1670) za 3000 zlatých a 50 říšských tolarů od George Christopha Daniela, zvaného Danikl von Froschhammer, dne 22. března 1665. Tehdy stál dvůr zcela vyhořelý po obrovském požáru kynžvartských lesů (podobně jako po požáru 1706) v roce 1664 a opat dal roku 1665 dvůr znovu postavit.

Kdy vznikl dvůr? Hamerský dvůr mohl být postaven až po roce 1567, kdy koupil zdejší hamr Kryštof Daniel (senior) z Chebu a někdy ke konci 16. století postavil vedle hamru i dvůr.

Hamerský mlýn či hamr

Co zde bylo před dvorem? Starší než dvůr byl klášterní hamr k výrobě železa. Jeho stáří je podivuhodné. Neznáme sice jeho "zakládací listinu", ale o jeho vysokém stáří můžeme soudit z následujících zpráv. Za první tepelská listina z roku 1463 uvádí stavbu "Nového" mlýna v Úšovicích (dnešní Stavební mlýn). Potom "Starý" mlýn nemohl být než náš hamr. Ležel na samé hranici katastru Úšovic (farnosti Pístov a panství Teplá), neboť Kosí potok býval hranicí panství. Za druhé se uvádí počátkem 16. století zdejší železný hamr a mlýn, zvaný podle majitele Froschhammer. Tento hamr prodal pak v roce 1567 jistý Šimon Frosch Kryštofu Danielovi z Chebu za 1150 zlatých. Při prodeji byl převeden i nájem za pozemek – 10 zlatých ročně tepelskému klášteru. To potvrzuje domněnku, že majitelem levého břehu Kosího potoka zůstával klášter Teplá, ale vlastníkem hamru byl už někdo jiný, kdo však musel platit za pozemek.

Za třetí – **císař Karel IV. udělil klášteru Teplá v roce 1350 právo kutat železo a právo provozovat hamr v Hroznětíně, který tehdy ještě patřil klášteru.** Je pravděpodobné, že klášter Teplá využil svého práva těžby železa i zde poblíž Úšovic.

Skutečností je, že v 16. století se tu těžila železná ruda a zpracovávala v třech malých hamrech na Kosím potoce. Z jiných pramenů známe i názvy: železný hamr sv. Bartoloměje (patrona zdejšího farního kostela na Pístově), panský hamr sv. Kryštofa (patrona horníků), vodní hamr a ještě vysoká pec.

Až v novější době byl hamr přestavěn na Hamerský mlýn, který byl v roce 2000 stržen a dnes přestavěn do moderní podoby. V sousedství rozvíjejících se Mariánských Lázní prožíval Hamrnický zámek v 1. polovině 19. století pestré období své historie. Už na počátku lázní přijížděli kočáry četní hosté a mezi nimi básník J. W. Goethe a jeho přátelé. Budovy byly opraveny, dvůr rozšířen, připravena kuchyně, v roce 1832 k zámečku vybudována dobrá silnice a při ní založena kaštanová alej.

Podle Topograficko-statistického slovníku Čech (1870) od Jana Orthy a Františka Sládka tvořily **Hamrníky** (*HAMMERHÄUSELN a HAMMERHOF* tj. *Hamrníky a Hamerský dvůr*) ves dominikální, s 31 domy, 252 obyvateli německé národnosti. Katastrálně i politicky patřily pod obec Úšovice, stejně tak i pod jejich farní obec. Hamrnický zámek pochází z roku 1708. V té době se zde nacházel poplužní dvůr, závod na vyrábění kamenných lahví ve Flaschenhütte (Skláře). Později, v roce 1878 se uvádí 37 domů, 269 obyvatel, katastr obce 231,7 ha, čistý výnos 1647, 5 zlatých, 1 kůň, 113 krav, 5 sviní, 4 včelstva. Patřil pod katastr Úšovice.

Vznik kasáren Hamrníky

Za druhé světové války nebyly Mariánské Lázně žádným vojenským centrem. Podobně jako za první světové války tu byly vojenské lazarety, v nichž si léčili svá zranění vojáci z front. Nedaleké civilní letiště [SKLÁŘE \(Flaschenhütte\)](#) bylo však přeměněno na vojenské letiště a zřízena tu letecká škola pro vojenské piloty. Používalo se převážně cvičných letounů typu STORCH (Čáp). Při letišti byly postaveny dřevěné baráky¹.

¹ Jako všechny lazaretní oblasti bez přímé bojové činnosti byly Mariánské Lázně a jejich bezprostřední okolí cílem velkého množství válečných uprchlíků, protože v roce 1939 byly přímo určeny jako místo pro zraněné a poškozené bombardováním. Například ve statistikách první poválečné české správy v ML se uvádí, že předválečný stav 8000 obyvatel byl v roce 1945 silně navýšen právě o uprchlíky a německé vojáky v lazaretech. Až do června 1945 jich bylo ve městě samém přibližně 37000 (!), z velké části ubytovaných právě v barácích na letišti – asi 5000 lidí.

Výnosem Konráda Henleina z 8. října 1941 byly Úšovice, spolu s Hamrníky a Stanovištěm připojeny k Mariánským Lázním. Nedošlo však už ke sjednocení popisných čísel.

Jižně od nádraží byly v průběhu války postaveny na území Vory čili Hamrníků cihlové přízemní baráky, které sloužily německé branné moci jako polní vojenské sklady pro potřeby lazaretního města. Rozsáhlý areál na jihozápadním okraji Mariánských Lázní začal vznikat ve čtyřicátých letech dvacátého století. Byl určen především pro skladování lazaretních potřeb, hlavně oblečení. Těsně před příchodem Američanů – 21. dubna 1945 jsou Mariánské Lázně vyhlášeny lazaretním městem, tj. nepředpokládá se jejich vojenská obrana. O dva dny později (23. dubna) jsou z hamrnických vojenských skladů beze zbytku rozdány kožichy a prádlo ze stavů armády. Protože v městě však už bylo i velké množství uprchlíků, dostalo se nejen na místní lidi a během rozdávání probíhaly dokonce rvačky. O den později byly rozdávány dokonce zimní boty a obuv, tentokrát však již na odběrní poukázky. Další rozdělování (či spíše vykrádání) zásob z hamrnických skladů pokračuje 27. dubna, kdy jsou košile, pláště a blůzy bez velkého přebírání brány lidmi. Rozdávání oděvů pokračuje i v neděli 29. dubna.

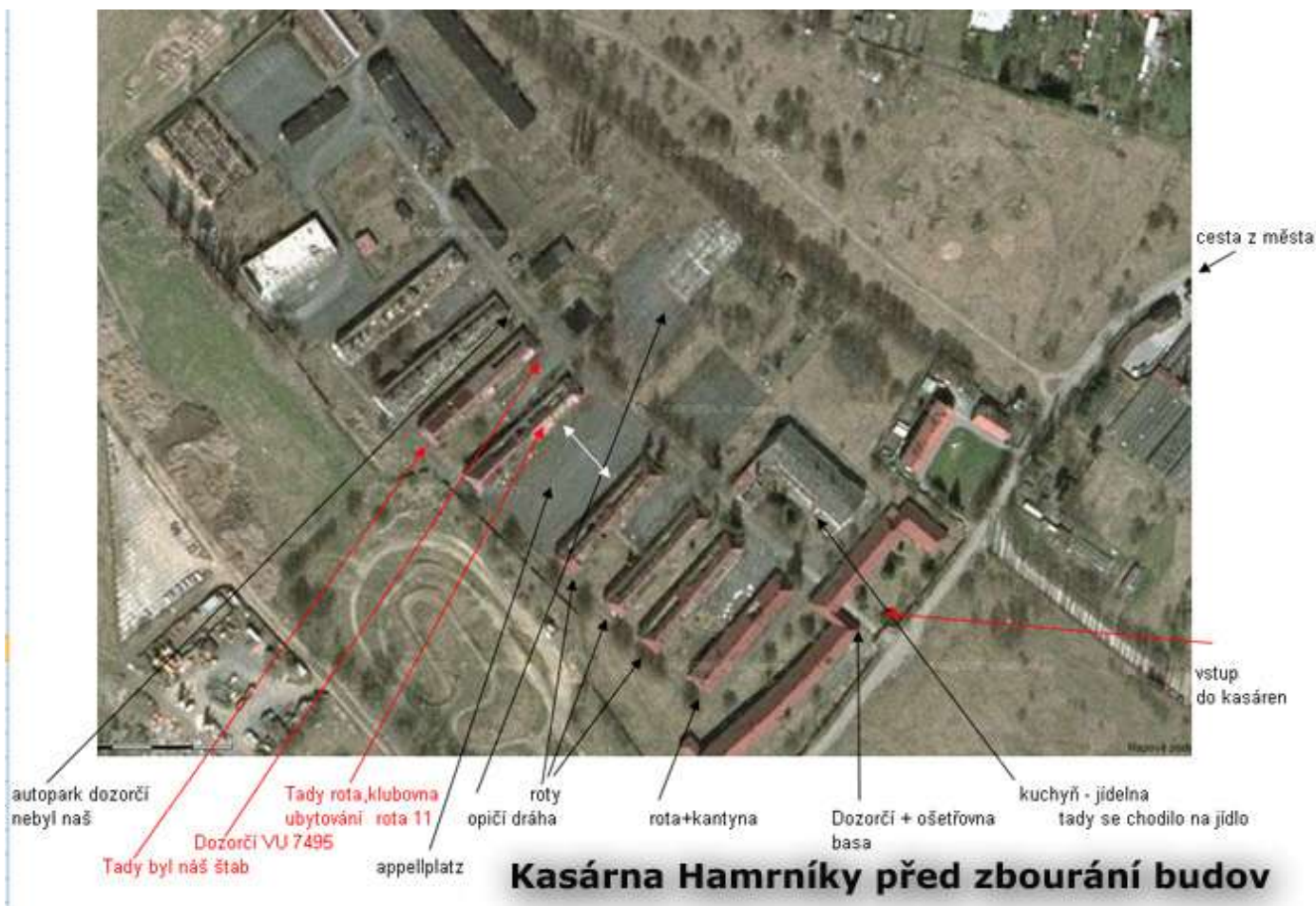
Po obsazení města Američany 6. května jsou i ranění němečtí vojáci v lazaretech považováni za zajatce a nesmí opouštět lázeňské domy. Je jim dovoleno odcestovat na jih až 11. května 1945.

17. května jsou vyhlášeny hranice ČSR v původním rozsahu z roku 1938, o dva dny později již hlídají městskou radnici vojáci čs. armády a přichází také česká policie.

Po skončení války, odchodu Američanů a obsazení okolí města československou armádou a policií, **sloužily bývalé lazaretní sklady nově jako kasárna HAMRNÍKY**. Ke konci května 1945, po příjezdu prvních jednotek čs. armády, byly budovy jimi obsazeny. (*První záznamy o stavebních úpravách jsou však na místním stavebním úřadě z roku 1948 a to už měla armáda areál ve správě*).

V posádce Mariánské Lázně byly v době studené války (po roce 1948) potom dislokovány následující útvary bývalé čs. armády:

- *Vojenský lázeňský ústav 1948 – AČR*
- *Vojenská nemocnice 23 1950*
- *Vojenská zotavovna 1951 – 1957*
- *Okresní vojenské velitelství (správa) 1951 (1954) – AČR*
- *2. technický prapor 1951 – 1953*
- *pěší pluk 50 1949 – 1950*
- *2. pěší (střelecký) pluk 1950 (1954) – 1955*
- *49. střelecký (motostřelecký) pluk 1955 (1958) – 1991*
- *49. mechanizovaný pluk 1991 – AČR*
- *38. dělostřelecký pluk 1955 – 1958*
- *12. protiletadlový oddíl (pluk) 1964 (1969) – AČR*
- **odloučený prapor 7. radiotechnického pluku 1962 – 1985**
- **77. radiotechnický prapor ZU 1985 – 1991**
- **3. radiový prapor REB 1978 – 1981**
- **3. smíšený pluk REB 1981 – 1991**

Kasárna Hamrníky před zbourání budov

V Hamrnických kasárnách byl umístěn v padesátých letech dělostřelecký pluk. V roce 1958 se stěhoval do kasáren v Sokolově a místo něho přišel jiný útvar².

Nás to zajímá proto, že po vzniku radiotechnického pluku ve Zbirohu počátkem 60. let a obsazení [vrcholu Dyleně](#)³ tady byl umístěn také jeho odloučený prapor.

Poznámka – duben 2010

Na současných fotomapách jsou už budovy kasáren zbourané a uklizené, viz odkaz:

<http://mapy.cz/#mm=FP@x=129113248@y=135540768@z=16>

² K obnově pěšího pluku 2 došlo okamžitě po skončení 2. světové války. V letních měsících roku 1945 se začal vytvářet v Litoměřicích a na podzim téhož roku byl přemístěn do Děčína. Zde setrval jen krátce a v září 1947 přišel zpět do původní posádky. Dekretem prezidenta Beneše byl pluku 3. března 1948 navrácen historický název "Jiřího z Poděbrad". Na sklonku roku 1949 se útvar přesunul do Podbořan a o rok později do Mariánských Lázní, přičemž až do roku 1964 byla část jednotek dislokována v Teplé. Současně došlo na podzim 1950 k úpravě názvu útvaru na 2. pěší pluk a od 1. října 1954 na 2. střelecký pluk. Na základě rozkazu prezidenta republiky byl útvar s platností od 9. května 1955 přecíslován na 49. střelecký pluk a na podzim 1958 reorganizován na 49. motostřelecký pluk. V této podobě působil až do roku 1991, kdy proběhla jeho reorganizace na mechanizovaný pluk. V roce 1993 byl pluk převeden do složení AČR. Při transformaci divize na brigádu z podstaty uvedeného útvaru v prosinci 1994 vznikl 31. mechanizovaný prapor, reorganizovaný v roce 1997 na 31. výcvikové středisko. Dnem 1. 7. 2003 došlo k předání útvaru do podřízenosti 4. velitelství pro výcvik a tvorbu doktrín. Svoji činnost útvar ukončil k 30. 6. 2004.

³ Vrchol Dyleně sloužil jako odposlechová stanice. Ve třech patrech dřevěné věže byly rozmístěny jednotlivá pracoviště dle druhu odposlouchané frekvence. Poslouchala se tzv. americká a německá fonie, dále pak radiový provoz německého letectva a jiné provoz. Po dřevěném ochozu chodili 24h denně hláskáři a zapisovali každý přelet. Na vnitřních parcelách pak byly rozmístěny anténní systémy a přijímače radiotechnických signálů. (Tamara, Ramona) V jednom patře bylo umístěno počítačové centrum, kde pracovali pouze důstojníci na rozkódování utajených zpráv. Dole v kasárnách byl strážní blok, tranzitní místnost určená k přenocování operátorů a kuchyňský blok s jídelnou pro mužstvo. Denně na Dyleni sloužilo okolo dvaceti vojáků. Dopravu zajišťovala tzv. pravidelná linka, tj. vojenský autobus, který přivážel nové síužby z kasáren v Hamrníku a svážel starou směnu zpět.

Zde ubytovaní vojáci, vyčlenění pro Dyleň, byli později, v době normalizace, posílení o vojáky ze [staré roty pod Havranem](#), která musela ustoupit rozšiřovanému hraničnímu pásmu.

Po roce 1985 se zbirožský radiotechnický pluk rozšířil na brigádu sloučením s útvarem rádiového odposlechu z Litoměřic. Na webech proto najdete vzpomínky vojáků z obou útvarů, VÚ7495 i VÚ6174. ([Zdroj](#) nebo [připravovaná stránka VU6174 třeba zde](#). Služba přímo v Litoměřicích je popsána odlehčenou formou [zde](#).)

Rok 1984 – Směna vojáků z odloučené roty VÚ 7495 z hamrnických kasáren stojí před linkovým autobusem, připravená k odjezdu celodenní služby nahoru na Dyleň ([zdroj](#))

Jak je vidět na horním snímku, obě roty byly v Hamrníkách pouze odloučené a z hlediska logistického zabezpečení se musely spoléhat na místní pluk. Která budova nám "patřila", mi na snímku vyznačil bývalý voják z 60. let (*Díky, Pepo!*), protože já jsem zde byl jenom týden po vyřazení ze školy, potom asi ještě jednou v polovině 80. let na několikadenní stáži na Dyleni a pravděpodobně bych to už dohromady nedal.

Po roce 1990 byly kasárna opuštěná, zprvu ještě strážena, ale nakonec zůstaly prázdné a volně přístupné. Zatímco posledních deset let probíhala neplodná jednání ministerstva obrany s jinými ministerstvy o předání kasáren městu, byly kasárny totálně rozkradeny až rozebrány včetně střech. Hamrnická kasárna vojáci opustili v roce 1991 a přestože se objevovaly snahy o jejich využití, objekt nepřetržitě chátral.

tady už byla cizí rota

to byla naše rota

appellplatz tady by mohl být štáb

horní by měla být stejná jako dolní

ale jiný pohled

Armáda se nejdříve pokoušela svůj špatně hlídáný areál s městem vyměnit za byty a v roce 1993 dokonce došlo k podpisu směnné smlouvy. Tu však město o dva roky později vypovědělo. Chvíli se také mluvilo o tom, že město získá areál úplně zadarmo, ale o několik měsíců později ležel na stole návrh na veřejnou dražbu. Tu se podařilo na poslední chvíli zvrátit a celá věc opět uvízla v mrtvém bodě. Přestože byl do opuštěných kasáren vstup přísně zakázán, neodolaly prázdné budovy nájezdům vandalů a nejrůznějších zlatokopů počátku devadesátých let, kteří z bídne střeženého areálu odnesli všechny cennější části. Obnažené a zdevastované objekty pak velice rychle podléhaly nepříznivým vlivům počasí.

Na stav opuštěných a nehlídáných budov z tohoto období se můžete podívat například [v této fotogalerii](#).

V očekávání snadného převodu kasáren na město a jejich likvidaci, vzniklo v roce 1999 v městské televizi dokonce video, popisující dosud stojící, ale chátrající budovy. (*Podívat se na něj můžete [zde](#)*).

Poznámka k převodu kasáren

Hamrníky

Otázky převodu či odprodeje nepotřebného vojenského materiálu a budov se v průběhu let řešily několikrát, bývalí vojáci ze západních Čech to důvěrně znají – v prvním nadšení si armádní logisticy mnuli ruce, kolik za odstupující nemovitosti dostanou, aniž by se snažili zdůvodnit, jestli ta částka za dlouhodobě neudržované či přímo devastované vojenské budovy je reálná. Mezitím se změnily zákony a poučila se místní zastupitelstva, která následně mnohdy nechťejí takový majetek ani zadarmo.

To je i případ hamrnických kasáren. Nejstarší usnesení vlády České republiky, které je mi známé⁴, pochází ze srpna 1993 a uvedená prodejní cena v žádném případě není reálná.

Pozdější rozhodnutí⁵ už mluví pouze o bezúplatném převodu. (V tomto usnesení je zmíněno více objektů zpravodajské správy, např. zámek ve Zbirohu). Přesto je v usnesení uvedena alespoň evidenční cena převáděného majetku, která už v prosinci 2003 činí **63.161 miliónu Kč**. Budovy kasáren jsou tam rozepsány naprosto konkrétně a jsou převáděny do katastrálního území obce Úšovice, kam Hamrníky patří.

⁴ **Usnesení vlády České republiky ze dne 11. srpna 1993 č. 435 + přílohy** o souhlasu s prodejem nemovitého a movitého majetku ministerstvem obrany, dosažitelné [zde](#), uvádí za kasárna Hamrníky celkem legrační cenu **48,44 miliónu Kč**.

⁵ **Usnesení vlády České republiky ze dne 17. prosince 2003 č. 1273**, k bezúplatnému převodu některého majetku státu, s nímž je příslušné hospodařit Ministerstvo obrany, do vlastnictví územních samosprávných celků

Právě kvůli špatné statické stavbě budov a z toho pramenících obav o zdraví a životy občanů, protože kasárna se v polovině 90. let stala útočištěm bezdomovců a bezplatnou skládkou odpadu, se radnice odhodlala k jejich demolici.

Na základě ústního souhlasu státního stavebního dozoru, který pouze posvětil již probíhající práce, v tomto případě šlo především o rychlost, je možné pouze strhnout budovy. Materiál ale musí zůstat ležet na místě. O jeho dalším osudu rozhodne až demoliční výměr, o jehož vydání město požádalo⁶. (Viz moje druhé video [zde](#)).

Smluvním partnerem města se na první část demolice stal Jan Hrubý. Toho si radnice podle vyjádření místostarosty Jiřího Chvala bezúplatně najala na koordinaci všech bouracích prací a především na ostrahu areálu, do kterého je stále vstup zakázán. Výměnou za tyto služby mu poskytla výhradní právo na veškerý materiál ze stržených budov. Zájem je především o cihly a poslední zbytky kovového šrotu, který během let nebyl ještě vyrabován. Prvotní náklady spojené se stržením všech staticky narušených budov zaplatí město. Demoliční práce specializované firmy, která objekty bourá bagrem, by měly vyjít na přibližně 300 tisíc korun.

Pomalé bourání kasáren Hamrníky v roce 2007 ([zdroj](#))

Náklady na prostou likvidaci kasáren na úroveň vyčištěné stavební pláň, tak jak je v minulosti odhadli odborníci, by se podle výtěžnosti získaného materiálu měly údajně pohybovat mezi 35 až 70 milióny korun.

⁶ Zbytky pevné hráze socialismu mizí (dosažitelné na <http://www.tvml.cz/view.php?cislocclanku=2007031602>)

**Bývalá kasárna Hamrníky – srpen
2008**

Já jsem navštívil Mariánské Lázně v srpnu 2008, což bylo sice pozdě na to, abych viděl ještě stojící budovy, ale příliš brzy na to, aby se avízoaná akce podařila. Musím uznat, že jsem byl šokován aktuálním stavem – zbourané a neuklizené budovy, která se staly pro místní vítaným smetištěm, přestože pár metrů za areálem kasáren je sběrný dvůr.

**Na další snímky z demolice v roce
2007 se můžete podívat [tady](#).**

Zásadní změnu přinesl až v roce 2003 přijatý zákon o převodech nepotřebného vojenského majetku, na jehož základě vláda bezúplatný převod na Mariánské Lázně konečně schválila. Pro hamrnická kasárna se toho změnou vlastníka ale příliš nezměnilo. Ani město nedokázalo areál uhlídat, objekty chátraly dál a radnice nevěděla co s tím. Až v roce 2006 se objevil možný strategický partner.

Město už v roce 2005 nechalo vypracovat studii na využití areálu. Projekt počítal s masivní bytovou výstavbou za 3 miliardy korun. Nenašel se ale investor.

O partnerství měly zájem dvě společnosti. Radní chtěli nejdříve využít nabídky britské společnosti Waystone, která chtěla na zdevastovaném území postavit novou městskou čtvrť, kde by byla bytová výstavba soustředná okolo centrálního parku.

Doplňovaly by ji prostory k podnikání, sportoviště a také centrum volného času s kinem či restauracemi a bowlingem. Britové chtěli zdarma vyhotovit územní plán a v budoucnu očekávali, že tu získají část pozemků.

Pozdější konkurent firmy Waystone, společnost Geolink Praha a.s., zase městu nabídla vytvoření společného podniku, revitalizaci celého území z dotačních prostředků a přípravu výstavby rodinných domků na ploše o rozloze 42 tisíc metrů čtverečních. Zbytek území by pak měl sloužit rekreačním účelům.

O výsledku nakonec rozhodl termín případného dokončení. Ten byl v případě Geolinku poloviční proti rozsáhlejší nabídce Waystonu. Podle plánů se má jednat o čtyři roky, zatímco Waystone uvažoval o dostavbě v průběhu osmi až dvanácti let.

Geolink také předpokládá získat na revitalizaci kasáren dotaci z prostředků Evropské unie a Ministerstva pro životní prostředí. Jedná se o sumu zhruba 120 milionů korun.

Přesto se ještě v listopadu 2009 objevují na [elektronickém tržišti poptávek a nabídek](#) poptávky na provedení „Revitalizace a regenerace brownfields – kasárna Hamrníky“ s předpokládanou hodnotou demoličních prací **30 milionů korun**. (*Podrobnosti k usnesení rady jsou [zde](#)*).

Jak si některé společnosti představují revitalizaci prostoru bývalých kasáren Hamrníky: [link1](#), [link2](#), [link3](#), [link4](#).

Pokud znáte aktuální informace o revitalizaci nebo máte nové fotografie tohoto prostředí, neváhejte mě kontaktovat.

Jakékoli informace k této stránce, návrhy na doplnění či změnu, uložení vaší mailové adresy do seznamu kontaktů bývalých vojáků uvedených zpravodajských útvarů za účelem vzájemné komunikace, posílejte na adresu

coldwar@seznam.cz

Na této kontaktní adrese uvítám i vaše vzpomínky na vojenská léta na uvedených stanovištích nebo u jmenovaných jednotek a útvarů.

TITLE:

Železná opona jako bojiště elektronické války

Práce je nedílnou součástí webu
<http://www.iron-curtain.info>

AUTHOR:

© 1999 – 2006 ing. Václav ILČÍK

**CONTENT LANGUAGE:
COPYRIGHT:**

Czech (cz)
Zapomenutá elektronická válka v okolí železné opony
Rádiový a radiotechnický průzkum na železné oponě i za ní

DESCRIPTION:**KEYWORDS cz:**

železná opona, státní hranice, PS, Pohraniční stráž, signálka, vojenské věže, vidové hlásky, pátrače, historie železné opony, budování železné opony, ochrana státní hranice, ostnatý drát, Čerchov, Dyleň, Rozsocha, Tišina, Havran, Zvon, Poledník, Kříženec, Šumava, Tišina, Český les, Hazlov, Lesná, Milíře, zámek Zbiroh, četnické letecké hlídky, průzkumná stanoviště, SIGINT, ELOKA, Ramona, Tamara, Kopáč, Věra, KRTP, KRTP-86, KRTP-91, KRTP-81, Borap, Kolčuga, SDR, PLSS, ERA, HTT Tesla Pardubice, pasivní radar, radiolokace, tichá spolupráce, život za dráty, pozemní průzkumná stanoviště, vrtulníky na hranici, SR-71, Mig-25, zpravodajská správa, studená válka, OSH, EZOH, útěky, dezerce, ostnatý drát, odposlech, greenway, incidenty, elektronický boj, REB, TDOA, časově hyperbolická metoda

KEYWORDS en:

iron curtain, border, barbed fence, behind the iron curtain, iron border, 2ACR, passive radar, LAPAS, PLSS, ELINT, SIGINT, iron curtain history, lost border, iron curtain road, cold war, bicycle greenway, KRTP, Vera, Tamara, Trash Bin, Trash Can, Ramona, Soft Ball, Borap, PRP-1, Kopac, ECCM, TDOA, reconnaissance, COMMUNICATIONS INTELLIGENCE, COMINT, NO MEN'S LAND, Commie Horde, Mi-24 Hind, White Elephant

KEYWORDS de:

eloka, turm, funk, grenze, Mfs, Schneeberg, Elektronische Kampfführung, Peil, Peilbasis, Elektronische Unterstützungsmaßnahmen, LAPAS, Elektronische Gegenmaßnahmen, Elektronische Schutzmaßnahmen, horchdienst, Hoher Bogen, Grosser Arber, Grosser Kornberg, Grosser Osser, Fernmeldesektor, Fernmeldeskorturm, Grossen Kornberg, Grossenbrode,

PHRASE cz:

Jak bojoval Západ s Východem na frontě elektronické války. Státem podporovaná špionáž území potenciálního protivníka. Život v okolí železné opony. Neprostupná státní hranice, hlídané Pohraniční stráží. Železná opona – stavba, historie, použití. Systém střežení státní hranice. Vojenské síly a prostředky, dislokované v bezprostředním okolí železné opony. Pohraniční stráž. Lehký obrněný pluk. Průzkumné jednotky. Útvary zvláštního určení ZU. Obrněná brigáda. Jednotky REB. Stacionární stanoviště. Hlásky. Signálový průzkum. Technika rádiového a radiotechnického průzkumu. Monitorovací přijímače. Vrtulníky na železné oponě. Průzkumná letadla.

PHRASE en:

Iron curtain project. SIGINT, COMINT, ELINT, RADINT, OSINT, ACINT, EPM, ECCM. MASINT, Redcatchers. Radio Intelligence.

Tento text vznikl přibližně v průběhu 7 let. Jestliže máte pocit, že jsou tam faktické chyby, neváhejte mne kontaktovat – nikdo není neomylný.

Autor nikdy nebyl členem žádné politické strany a jeho práce nemá být oslavou komunistické strany, dřívějšího politického zřízení či železné opony jako takové.

Reálie odpovídají době přibližně od poloviny osmdesátých let do konce železné opony.

Všechny materiály pochází z veřejně dostupných zdrojů a jsou – pokud možno – citovány. V některých případech se mi nepodařilo autora vypátrat, resp. nereagoval na moje žádosti.

Autor

